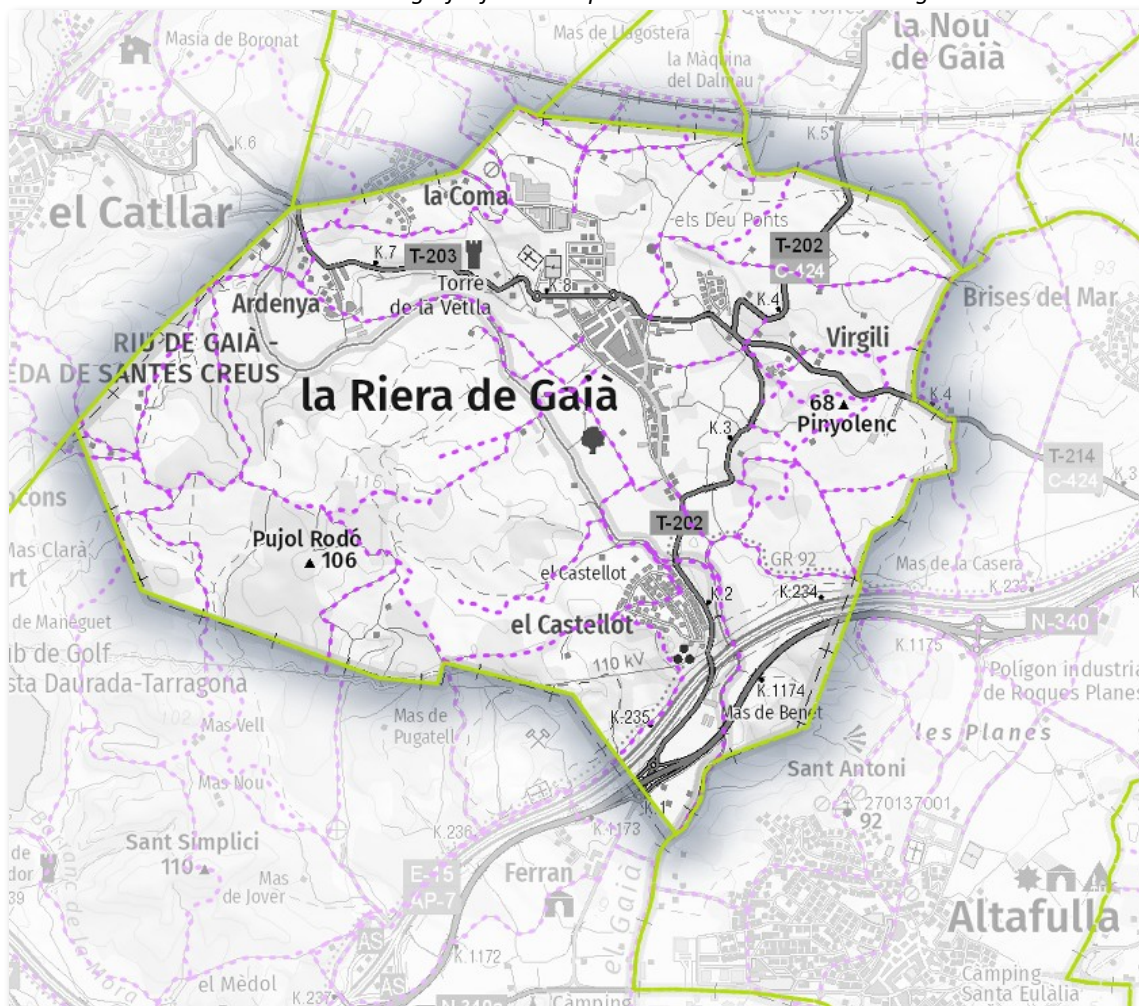

La Riera de Gaià

A hores d'ara, el municipi de la Riera de Gaià no compta encara amb un inventari municipal de camins. Aquest fet dificulta conèixer amb exactitud quins són els camins públics del terme. En el plànol següent es mostra la xarxa de camins d'acord amb la cartografia i informació facilitada pel Consell Comarcal del Tarragonès. És important tenir en compte que es tracta d'una representació indicativa dels camins del terme i no una mostra precisa dels camins existents, ni de la seva titularitat.

Xarxa de camins d'acord amb la cartografia facilitada pel Consell Comarcal del Tarragonès

Considerant la manca d'un inventari de camins municipal, tot i les limitacions del present estudi, s'ha realitzat una recerca bàsica dels camins a partir de les minutes municipals, el cadastre i les fotografies aèries del 1956 (el conegut com a "vol americà") per tal de disposar d'una visió més acurada de la xarxa de camins públics del municipi. El treball de camp dut a terme ha permès constatar la pervivència d'una part molt interessant l'antiga xarxa de camins tradicionals, amb diferents tipologies. En alguns trams es manté l'ample de camí de carro sense ampliacions, però pavimentat, com és el cas de camins d'accessos a finques vora el poble. En altres indrets, el camí es converteix quasi en carretera per donar accés a activitats industrials, com és el cas del camí vell de Valls. A la vegada, es conserva també un valuós entramat de camins de carro i de ferradura, amb el ferm de terra, que facilita i fa especialment agradable i interessant la descoberta del terme a peu i, en alguns casos també amb bicicleta.

del model de marcatge d'itineraris. Val a dir que el model de senyalització de camins en xarxa permet i fins i tot facilita la senyalització específica d'itineraris. Aquest és el model adoptat per la Generalitat de Catalunya i el *Manual de senyalització de camins i itineraris de Catalunya* constitueix el document de referència.

2 Criteris utilitzats per a la tria de camins que han de constituir la xarxa bàsica de mobilitat lenta

En primer lloc, s'han considerat els principals camins que faciliten, tant a peu com en bicicleta, el gaudi i la descoberta del terme i que permeten l'accés al patrimoni més rellevant.

D'altra banda, **els itineraris específicament senyalitzats i promoguts per cada municipi**, han estat objecte d'una valoració des del punt de vista dels seus potencials usuaris i de la idoneïtat de les vies triades. En la majoria dels casos, els camins que segueixen aquests itineraris han estat incorporats al conjunt de la xarxa de camins per a la mobilitat lenta a senyalitzar. Les excepcions i les raons que les motiven, així com el conjunt de les valoracions s'exposen en l'apartat específicament dedicat als itineraris.

Per a la selecció d'aquests camins s'ha tingut en compte tant les **pràctiques lúdiques dels veïns** (passejades, aplecs, etc.), com els **interessos que poden mostrar visitants i turistes** pels valors del municipi. També s'ha contemplat el valor patrimonial que presenten determinats camins tradicionals o trams específics. A la vegada, sempre que ha estat possible, s'han identificat els **camins que permeten connectar amb els nuclis veïns**, com a mínim a peu.

En el cas la Riera de Gaià cal destacar el pas del riu Gaià, resseguit en part pel camí d'Ardenya, que configura un entorn natural d'especial interès per a la mobilitat lúdica al municipi. Per altra banda, les connexions amb els nuclis veïns són possibles utilitzant els antics camins de carro, tenint present l'orografia del terme, més accidentada a la part sud.

D'altra banda, també han estat inclosos els camins susceptibles d'acomplir funcions de **mobilitat obligada** i quotidiana. Aquest aspecte es desenvolupa més endavant en un apartat específic.

3 Valoració dels itineraris municipals existents

El municipi de la Riera de Gaià no compta amb un recull d'itineraris municipals estructurat, més enllà dels que els usuaris mateixos puguin crear i pujar als portals web especialitzats. Pel seu terme hi transcorren, però itineraris com la ruta Terres del riu Gaià, la ruta Miradors del Gaià (íntegrament per carretera) i la ruta Castells del Gaià, que coincideix en la major part amb el recorregut de la ruta del riu Gaià.

Itineraris senyalitzats que transcorren per la Riera de Gaià.

Totes aquestes rutes estan parcialment senyalitzades sobre el terreny, sovint amb senyalització que se superposa o que està en mal estat. De la idoneïtat d'aquestes rutes se'n fa esment en la primera part d'aquest document, després d'analitzar-ne l'estat, el disseny i l'experiència d'usuari. Pel que fa a la ruta Terres del riu Gaià, actualment s'està duent a terme el redisseny i la proposta d'actuació, recuperació de camins i senyalització perquè tot el recorregut sigui plenament practicable. Cal destacar que es proposa la recuperació d'una sèquia que permet recórrer el riu pel seu marge dret des de la Riera de Gaià fins a la seva desembocadura, aprofitant al mateix temps la recent construcció (any 2023) d'un col·lector paral·lel al riu.

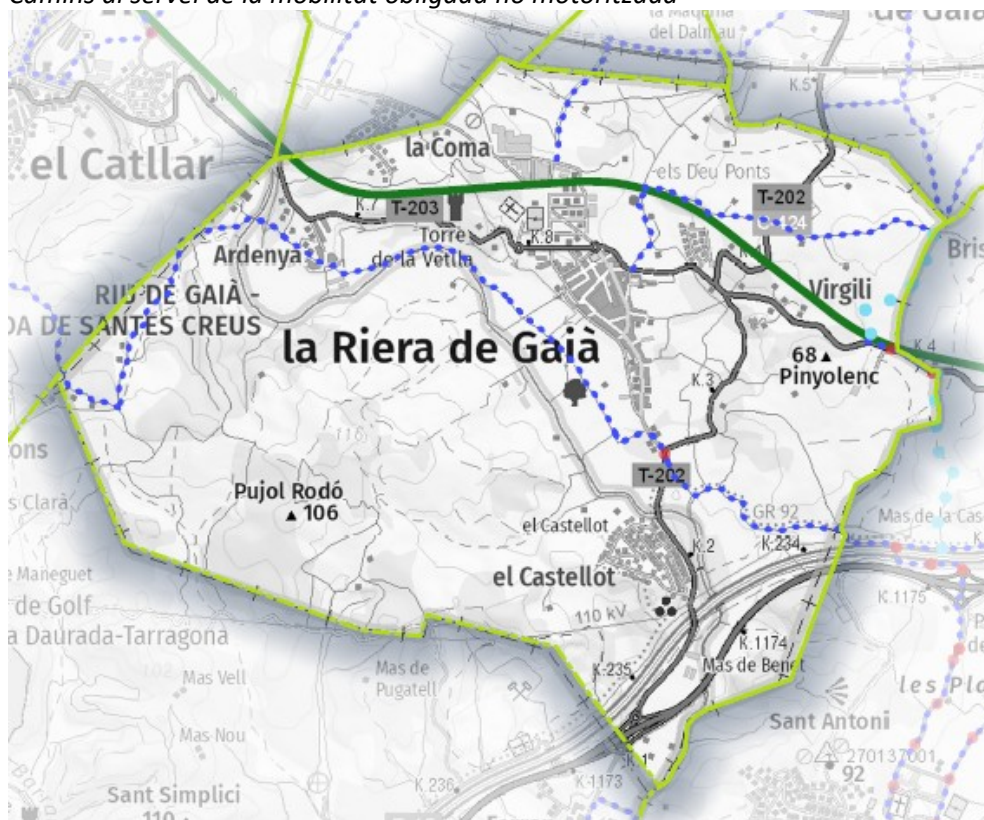
4 Camins d'interès per la mobilitat obligada

Facilitar la mobilitat no motoritzada per a trajectes de **mobilitat obligada o quotidiana** és un aspecte que anirà guanyant rellevància en el context actual de canvis forçats per l'emergència climàtica i la crisi de combustibles, tal com ha estat explicat en apartats precedents. Els canvis d'hàbits en la mobilitat de la població suposa també un canvi de percepció sobre el territori, és a dir, sobre la manera d'entendre l'entorn. És, de fet, una de les maneres més eficients de promoure canvis de valors i de mentalitat. A la vegada, constitueix una oportunitat per al municipi i la comarca de projectar una imatge d'avantguarda pel que fa a les dinàmiques d'adaptació als reptes plantejats en matèria ambiental i de mobilitat.

El present estudi s'ha centrat en la **connexió entre poblacions** i ha procurat identificar quins dels camins existents poden complir la funció de vies aptes per a mobilitats en bicicleta, de manera segura i sense dificultats rellevants. Els resultats obtinguts s'han agrupat en dos grups:

- > Els camins que actualment poden considerar-se com a **aptes**
- > Els camins **potencialment aptes** si s'aborden actuacions per condicionar el ferm.

Camins al servei de la mobilitat obligada no motoritzada

Xarxa de mobilitat proposada

●●● Camins i vies aptes

Actuacions i potencialitat

●● Camins i vies potencialment aptes

● Trams a adequar per a una mobilitat segura

A la vegada, també s'ha identificat els **trams de vies compartides amb vehicles de motor** imprescindibles per assegurar la connexió entre els nuclis. A la majoria de trams identificats hi caldria equipament específic i una gestió destinada a **fer-les prou segures** per als desplaçaments quotidians d'usuaris de bicicleta. És a dir, en referim a un ús no esportiu de la bicicleta i per part d'un ventall molt més ampli d'usuaris, que pot incloure des d'infants a gent gran.

En general es proposen mesures destinades a limitar o pacificar el trànsit de vehicles de motor, tal com permetre només el trànsit de veïns i propietaris, o la instal·lació d'obstacles que obliguin a reduir la velocitat. En altres casos, l'opció passa directament per projectar la construcció de carrils segregats. Aquests trams apareixen al mapa sota la categoria '**Trams de vies a adequar per una mobilitat segura**'.

A la Riera de Gaià, la connexió amb els nuclis veïns per una mobilitat obligada es realitza a través dels següents camins:

- > Amb **el Catllar** a través del camí d'Ardenya, que desemboca al camí de Tarragona
- > Amb **Altafulla i Torredembarra** pel camí de la Riera de Gaià a Torredembarra. Aquest camí també permet la sortida del terme i l'accés al camí cap a la **Pobla de Montornès**
- > Amb **la Nou de Gaià** hi enllaça per l'antic camí vell, que parteix de l'extrem nord-est del poble.

Tots ells són camins en part pavimentats i en part de terra que permeten la comunicació del nucli urbà amb els nuclis veïns. Les seves característiques actuals fan que la majoria d'ells també siguin aptes per a la mobilitat lúdica. És a dir, el fet que mantinguin majoritàriament fermes de terra i que la seva secció no hagi estat exageradament ampliada (fet que facilita majors velocitats dels vehicles motoritzats), els fa prou agradables per caminar i passejar.

Això no obstant, cal destacar un punt crític, on el camí de Torredembarra creua la carretera T-202. Aquí es proposen les següents actuacions:

- > **Instal·lació d'esquenes d'ase** o coixins berlinesos, concretament abans i després del tram on el camí travessa la carretera, que redueixin la velocitat elevada dels vehicles.
- > **Senyalització per advertir de l'ús compartit de la infraestructura i senyalització del punt d'encreuament** limitant la velocitat.